

Registratienummer:	RVO16.0105	Portefeuillehouder:	Presidium
Van afdeling:	Griffie	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	• Rapport 'Informatievoorziening over verbonden partijen aan de gemeenteraad' (IR16.0172)
Behandelend ambtenaar:	Frank Blok		
Telefoonnummer:	(0223) 67 8103		
E-mail adres:	f.blok@denhelder.nl		
Onderwerp:	Rapport 'Informatievoorziening over verbonden partijen aan de gemeenteraad' van de Rekenkamercommissie Den Helder		

Gevraagd besluit:

- 1. De conclusies uit het rapport 'Informatievoorziening over verbonden partijen aan de gemeenteraad' te onderschrijven.**
- 2. De aanbevelingen uit het rapport 'Informatievoorziening over verbonden partijen aan de gemeenteraad' over te nemen.**
- 3. Het college van burgemeester & wethouders opdracht te geven de aanbevelingen uit het rapport uit te voeren en de raad hiertoe uiterlijk 1 februari 2017 een plan van aanpak voor aan te bieden.**

Publiekssamenvatting

De Rekenkamercommissie Den Helder heeft de afgelopen maanden onderzoek uitgevoerd naar de informatievoorziening over verbonden partijen aan de gemeenteraad in 2015. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten Schagen en Texel.

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente Den Helder twintig verbonden partijen heeft die jaarlijks vijftien miljoen euro kosten. Daarnaast staat de gemeente voor 64 miljoen euro borg. Het college van burgemeester & wethouders geeft de gemeenteraad echter te weinig beleidsinformatie en financieel inzicht over deze verbonden partijen. Den Helder is in het onderzoek vergeleken met de gemeenten Schagen en Texel en presteert daarbij relatief laag.

De Rekenkamercommissie Den Helder doet in haar rapport een aantal aanbevelingen aan de gemeenteraad met het voorstel deze over te nemen.

Inleiding

De Rekenkamercommissie Den Helder heeft onderzoek gedaan naar de informatievoorziening over verbonden partijen aan de gemeenteraad in 2015. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten Schagen en Texel. De onderzoeksvraag is daarbij als volgt geformuleerd:

"Welke informatie over verbonden partijen is voor de gemeenteraad beschikbaar en biedt deze informatie kwalitatief voldoende inzicht voor de gemeenteraad?"

De voorliggende rapportage is het resultaat van het uitgevoerde onderzoek.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De werkzaamheden van de rekenkamercommissie dragen bij aan de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad.

De conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek dragen bij aan een efficiënte en effectieve besteding van publieke middelen en de controle daarop.

Kader

De Rekenkamercommissie Den Helder wil met een open, positief-kritische houding zorgvuldig en gedegen onderzoek doen. Op deze manier wil zij leer- en verbeterprocessen stimuleren en daarmee bijdragen aan het verbeteren van het bestuur en de organisatie van de gemeente, in het belang van de inwoners van Den Helder.

De raad besluit op basis van de "Verordening op de Rekenkamercommissie Den Helder 2014" over dit door het presidium opgestelde raadsvoorstel over het onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie.

Argumenten

Het rapport doorwerking 'Informeren en beheren' is tot stand gekomen na uitvoerige documentstudie en interviews. Op basis van het onderzoek heeft de rekenkamercommissie conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan. Het college heeft in zijn bestuurlijke reactie op het rapport aangegeven zich te kunnen vinden in de conclusies en aanbevelingen. Het college is voornemens de aanbevelingen in 2017 en 2018 uit te voeren.

Conclusies:

1. *De gemeente Den Helder heeft 20 verbonden partijen die jaarlijks € 15 miljoen kosten en staat voor € 64 miljoen borg.*

De gemeente Den Helder heeft zich met 20 externe partijen verbonden op lokaal, regionaal en provinciaal niveau. Jaarlijks draagt Den Helder ten minste €15 miljoen bij aan de exploitatie van deze 20 partijen en staat bovendien borg voor €64m aan leningen die door de verbonden partijen zijn opgenomen. De gemeenteraad wordt geacht hierop beleid- en financieel toezicht te houden.

2. *De eigen voorschriften van de gemeente Den Helder tonen overlap met de wet en zijn niet op tijd bijgewerkt.*

Uit het onderzoek blijkt dat de er een overlap is tussen de eisen aan de informatieverstrekking aan de raad over verbonden partijen in het BBV en de Financiële verordening Den Helder en de Nota verbonden partijen Den Helder. Verder is gebleken dat de nota verbonden partijen van de gemeente Den Helder dateert van 2009 en had in 2013 bijgesteld moeten worden, uit de interviews is naar voren gekomen dat er wordt gewerkt aan een nieuwe nota verbonden partijen.

3. *Het college geeft te weinig beleidsinformatie en onvoldoende financieel inzicht over verbonden partijen.*

Het onderzoek toont aan dat de informatie in de paragraaf verbonden partijen onvoldoende voldoet aan het BBV-artikel 1 en 2. Ook is de verplichte algemene visie in de paragraaf verbonden partijen niet opgenomen en ook wordt onvoldoende duidelijk gemaakt hoe de verbonden partijen bijdragen aan het gemeentelijk beleid. Vervolgens worden de wettelijke voorschriften over de informatie per verbonden partij onvoldoende uitgevoerd. Vooral toekomstige financiële informatie ontbreekt en ook de bijdrage van de verbonden partijen aan de programma's in de begroting ontbreekt. De paragraaf verbonden partijen voldoet niet aan alle vereisten uit de nota verbonden partijen doordat vooral financiële informatie in de paragraaf verbonden partijen ontbreekt. Voor de verbonden partijen die een gemeenschappelijke regeling zijn, voldoet Den Helder niet aan de wet, omdat niet alle stukken op tijd zijn en doordat er geen duidelijke informatie over de gevolgen op het eigen beleid van de gemeente wordt gegeven. Bij de aanvullende informatie die de raad ontvangt, ontbreekt veelal duiding wat betreft doelrealisatie van eigen gemeentelijke doelstellingen.

4. *De gemeente Den Helder presteert relatief laag in de benchmark.*

Uit de benchmark blijkt dat de informatieverstrekking van de onderzochte gemeenten aan hun raden over dezelfde verbonden partijen verschillend is van kwaliteit. De gemeente Den Helder verstrekt op veel punten minder informatie dan de gemeente Texel en de gemeente Schagen. De gemeenten in de Noordkop kunnen dus van elkaar leren. De samenwerking die is aangegaan in de raadscommissie Noordkop kan daartoe een belangrijke aanzet zijn.

Aanbevelingen:

- A. *Actualiseer de financiële verordening en de nota verbonden partijen.*

In de huidige financiële verordening van de gemeente Den Helder worden wetsartikelen gekopieerd, deze kunnen worden verwijderd. De huidige nota verbonden partijen is van 2009 en daarmee voldoet de gemeente niet aan haar eigen financiële verordening waarin staat dat de nota elke vier jaar moet worden bijgewerkt. In de nota kunnen algemene en specifieke uitgangspunten ten aanzien van verbonden partijen worden opgenomen.

- B. *Voldoe aan de wettelijke eisen uit het BBV en de WGR in de paragraaf verbonden partijen.*

Zorg dat de informatievoorziening aan de raad in de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en jaarrekening voldoet aan de wettelijke voorschriften. Vooral informatie over het belang van de verbonden partij en toekomstige financiële informatie ontbreekt. Daarom kan op dit moment van de raad niet worden verwacht dat er een goede kaderstelling wordt gegeven, er is te weinig adequate financiële, prospectieve informatie. Uit de vergelijking tussen de drie gemeenten blijkt dat een aantal verbonden partijen niet uniform op de lijst staan. Als het college onzeker is of een bepaalde samenwerkingsrelatie wel of geen verbonden partij is, kan deze

vraag worden voorgelegd aan de commissie BBV. Een juiste lijst is noodzakelijk om aan alle wettelijke verplichtingen te voldoen, zoals het horen van de raad bij het aangaan, wijzigen of beëindigen van deelname in een verbonden partij. Het verdient daarom aanbeveling vanaf de begroting 2017 deze informatie jaarlijks nauwgezet aan de raad te verstrekken.

Nota bene: de financiële informatie is nu nog bij veel verbonden partijen niet op tijd voor het opstellen van de begroting beschikbaar. In dat geval dient er een beschrijving met de financiële verwachtingen te worden gegeven en aan het college opdracht gegeven te worden dit alsnog aldus te regelen. Hiertoe kan worden opgetrokken met naburige gemeenten, zoals vanaf maart 2016 in de gezamenlijke raadscommissie Noordkop.

C. Leg duidelijk uit welk openbaar belang de verbonden partij dient.

Uit de wettelijke voorschriften blijkt dat duidelijk dient te worden gemaakt waarom de gemeente zich met de betrokken partijen heeft verbonden, maar dan vooral vanuit het gezichtspunt van het eigen gemeentelijke beleid. Dat betekent dat in de paragraaf verbonden partijen glashelder moet worden gemaakt welk gemeentelijk beleid door de verbonden partij wordt uitgevoerd en welke doelen worden gerealiseerd. Het openbaar belang van de verbonden partij dient dus niet alleen bij voornemens tot verandering te worden toegelicht, maar ook bij going concern.

D. Verstrek de raadsinformatie en leg verantwoording af over het gevoerde bestuur.

Uit het onderzoek komt naar voren dat er veel informatie wordt verstrekt aan de gemeenteraad. Dit is echter over het algemeen informatie die niet voor de raad, maar voor het college is bedoeld. De gemeenteraad heeft vanuit met name zijn controlerende taak informatie nodig over het gevoerde bestuur. De raad moet via informatieverstrekking in staat worden gesteld om te kunnen volgen in hoeverre de gemeentelijke doelen worden gerealiseerd via de verbonden partijen en in hoeverre het college zich hiertoe effectief inspant.

In het rapport van de rekenkamercommissie wordt uitgebreider ingegaan op de conclusies en aanbevelingen en de bevindingen die daaraan ten grondslag liggen.

Financiële consequenties

Aan dit voorstel zijn geen financiële consequenties verbonden.

Communicatie

Het college dient naast de raad ook de rekenkamercommissie separaat te informeren over de voortgang.

Maatschappelijk draagvlak

Het maatschappelijk draagvlak is niet nader onderzocht. Het onderwerp is referendabel. Echter, gezien de aard van het voorstel, ligt het houden van een referendum niet voor de hand.

Realisatie

Het college legt de raad voor 1 februari 2017 een plan van aanpak voor waarin staat beschreven op welke wijze en in welk tijdsbestek het college de aanbevelingen zal uitvoeren.

Den Helder, 28 oktober 2016

Het presidium van de gemeente Den Helder,

voorzitter
Koen Schuiling

raadsgriffier
mr. drs. M. Huisman

